

Матішак Юлія

аспірантка кафедри
економіки підприємства

Науковий керівник: к.е.н., доц. Семенова В.Г.

Одеський національний економічний університет
м. Одеса

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Молокопереробний сектор відіграє важливу роль в економіці держави та забезпеченні населення продуктами харчування першої необхідності. В Україні молокопереробна галузь має високий потенціал, який, на нашу думку, недостатньо використовується. В умовах зменшення обсягів якісної сировини, зниження рівня споживання, низької купівельної спроможності населення молокопереробні підприємства змушені працювати на межі рентабельності, виробляючи низькоприбуткову продукцію.

Розробка ефективних стратегій розвитку молокопереробних підприємств ускладнюється обмеженістю власних фінансових ресурсів, невизначеністю законодавства та інших факторів, а також відсутністю відкритої інформації про тенденції ринку молочної продукції. Тому забезпечення подальшого ефективного розвитку та підвищення результативності діяльності молокопереробних підприємств залишається актуальним питанням на сучасному етапі [1].

У відповідності із даними Державного комітету статистики, в Україні виробництво молока за період незалежності скоротилось більш ніж у 2,2 рази і у 2014 р. становило лише 11132,8 тис. т, у 1990 р. цей показник становив 24508,3 тис. т. Одна із причин цього криється у зменшенні кількості великої рогатої худоби. За підсумками даних вибіркового обстеження діяльності домогосподарств сільської місцевості, що проводилося Державною службою

статистики в 2014 р., корів утримували майже в кожному третьому селянському господарстві. При цьому з усієї кількості домогосподарств, у 18,7 % з них мали в середньому 1 корову, у 5,4 % — 2, в 1,3 % — 3 і лише в 0,4 % — 4 та більше корів, тоді як у 74,2 % їх взагалі не утримували [2].

Друга проблема, що перешкоджає ефективному розвитку молочного сектору – це низька продуктивність корів. Адже порівнюючи середньорічний удій молока в Україні з продуктивністю корів у розвинених країнах, можна побачити, що вітчизняна молочна промисловість значно відстає у розвитку.

Український ринок молока можна охарактеризувати як висококонкурентний ринок, про що свідчать дані рис.1. Найбільшими гравцями за долею ринку за період січень-червень 2015 року виступають група компаній «Терра Фуд», ПАТ «Вінницький завод «Рошен», група компаній «Молочний альянс» та компанія «Данон Україна».

Рис.1 Доля основних виробників молочної продукції за січень-червень 2015 р. за даними національного агропорталу Latifundist.com з аналітиками AR-group [3]

Проте, слід відмітити, що протягом останніх років виробництво молокопродукції зменшується і споживчий ринок все більше наповнюється

імпортною продукцією, що змушує вітчизняних виробників шукати нові шляхи посилення своїх конкурентних позицій. Так, у 2014 році у порівнянні із 2007 роком імпорт молочної продукції збільшився майже у двічі, експорт скоротився на 7,6%. У зв'язку з цим вітчизняним молокопереробним підприємствам необхідно створювати умови для постійного розвитку для того, щоб витримати конкуренцію з імпортними виробниками та шукати шляхи виходу на європейський ринок.

Збільшення поголів'я високопродуктивної рогатої худоби, удосконалення стандартів якості сировини, розробка інноваційних продуктів, значна підтримка з боку держави – всі ці питання відносяться до найбільш важливих пунктів програм стратегічного розвитку молокопереробних компаній. З метою підвищення якості молока та зменшення його собівартості використовувати інтенсивні методи заготівлі кормів. Для підвищення якості сировини впроваджувати передові методи забору молока, його первинної обробки та транспортування до пункту прийому. Реалізація цих дій дасть змогу ефективно розвиватись вітчизняним молокопереробним підприємствам та зміцнить їх конкурентні позиції як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

Список використаних джерел:

1. Харченко С. В. Передумови та економічні аспекти розвитку молокопереробних підприємств України [текст] / Харченко С. В. // Ефективна економіка. - № 5 (2011). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=573>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
3. Національний агропортал - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://latifundist.com/rating/top-20-pererabotchikov-molochnoj-produktsii>